

TINKLAS

ATVIRO ŠILUTĒS MIESTO ŠILOKARČEMOS
KVARTALO ARCHITEKTŪRINĒS-URBANISTINĒS
IDĒJOS KONKURSO

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

PROJEKTO IDĖJA IR SPRENDINIAI

IDĖJA

Suformuoti Šilokarčemos kvartalą kaip vientisai suvokiamą, erdviškai ir funkciškai suzonuotą urbanistinį kompleksą, numatant jame pagrindinę multifunkcišką reprezentacinę erdvę. Kaip pagrindinė reprezentacinė erdvė formuojama iš žuvų turgaus aikštės, turgaus aikštės, Šyšos krantinės su parku ir amatų kiemelio. Likusi Šilokarčemos kvartalo struktūra išsaugo savo pagrindinius urbanistinius-architektūrinius bruožus.

Naujas urbanistinis darinys vienijamas tinklo grafika – tai įprasminama estetiškai per bendrą grafinę stilistiką bei filosofiškai – tinklas jungia skirtingas funkcijas bei skirtingai istoriškai susiklosčiusius Šilokarčemos kvartalo dalis, vienija gamtinę ir urbanistinę kvartalo erdves. Akcentuojamas pagrindinės reprezentacinės erdvės funkcionalumas ir estetinis patrauklumas, suteikiamas vientisai identifikuojamos miesto erdvės charakteris ir efektyviai panaudojamas vertingos istorinės aplinkos potencialas, pritaikoma visoms amžiaus grupėms taip pat suteikiamos įvairiapusio laisvalaikio praleidimo galimybės ir tenkinami platūs gyventojų poreikiai bei interesai; miesto bendruomenė vienijama per buvimą kartu, kasdieninį bendravimą ir švenčių šventimą.

Įprasminami istoriniai Šilokarčemos, Žibų ir Verdainės kaimų vardai – jais pavadinamos skirtingos kvartalo erdvės, įrežiami užrašai grindinyje.

ŠILOKARČEMOS KVARTALO ERDVINĖ STRUKTŪRA IR URBANISTINIAI-ARCHITEKTŪRINIAI SPRENDINIAI

Pagrindinės savybės, kuriomis pasižymi Šilokarčemos kvartalo erdvė:
intensyvaus ir multifunkcinio naudojimo galimybės,
demokratiška erdvinė struktūra,
šiuolaikinė urbanistinė-architektūrinė kalba,
esamų kultūros ir gamtos paveldo vertybių respektavimas, racionalus jų potencialo panaudojimas,
gamtinės ir urbanistinės struktūrų darnus sujungimas,
istorinės atminties įprasminimas šiuolaikinėmis priemonėmis.

Šilokarčemos kvartalas susideda iš šių pagrindinių erdvių: Turgaus aikštės, Žuvų turgaus aikštės Šyšos krantinės su parku ir amatų kiemelio. Šios erdvės sudaro kvartalo branduolį. Kita sudedamoji kvartalo dalis apima įvairius kitos paskirties statinius ir jas supančias teritorijas.

Turgaus aikštė

Pagrindinė visuomeninė erdvė formuojama Turgaus aikštės teritorijoje, čia įprasminamas Šilokarčemos vardas, šiuolaikinėmis architektūrinėmis priemonėmis projektuojama reprezentacinė aikštė. Dabartinė asfalto danga keičiama akmens grindiniu, tinklo grafika apjungia su gretimomis teritorijomis, taip pat sušvelnina santykį su žaliaisiais plotais. Ši erdvė skiriama masiniams renginiams, miesto šventėms, kasdieniniam bendravimui. Aikštę pratęsiantys takai jungia su Šyšos krantinėmis ir joje numatytais suoliukais (amfiteatru). Aikštėje numatomos vietos mugėms, laikinai prekybai, ne švenčių metu dalis grindinio naudojama kaip automobilių parkavimo aikštelė.

Žuvų turgaus aikštė

Dėl susiklosčiusios urbanistinės struktūros ir greta esančių gyvenamųjų namų buvusią žuvų turgaus aikštę siūloma įprasmingai vizualiai – respektuojamas akmeninis grindinys, jame įrežiama tinklo grafika jungianti šią aikštę su kitomis kvartalo dalimis, dangoje įrašomas istorinis Verdainės vardas. Aktyvios funkcijos čia nesiūlomos dėl gretimybės (ramios gyvenamosios aplinkos) specifikos, aktyvi veikla koncentruojama Turgaus aikštėje.

Amatų kiemelis

Rytinėje kvartalo dalyje, netoliese savivaldybės pastato, formuojamas amatų kiemelis, jo grindinyje įprasminamas istorinis Žibų kaimelio, kaip buvusio amatų centro, vardas. Apleistas vertingas paveldosauginiu požiūriu pastatas rekonstruojamas, jame numatomos naujos funkcijos: pirmame aukšte projektuojama universali ekspozicijų salė, antras aukštas pritaikomas tradicinių amatų dirbtuvėms, kūrybinių dirbtuvių patalpoms, taip pat numatoma galimybė įsikurti meno mokyklai. Aplinkinė erdvė numatoma ramiam poilsiui, ant aklinos daugiabučio sienos projektuojamas kino ekranas.

Šyšos krantinė ir parkas.

Į Šilokarčemos kvartalo struktūrą jungiamos gamtinės erdvės – Šyšos krantinė ir Šyšos vingyje esantis parkelis. Krantinėje projektuojami suoliukai, nusileidimas prie upės. Parką su Žuvų turgumi ir Turgaus aikšte jungia naujai projektuojami tiltai. Parke naujai projektuojami takai ir ramiam poilsiui skirta krantinė palei Šyšą. Parko teritorijoje įamžinami garsūs H. Šojaus ir H. Zudermano vardai, taip pat paliekamos erdvės perspektyvoje įprasmingai ir kitų žymių žmonių atminimą, miesto istoriją.

Esami pastatai kvartale.

Visi esami pastatai (gyvenamosios, visuomeninės ir kitų paskirčių) išsaugomi – tiek dėl istoriškai susiklosčiusios struktūros tiek dėl ekonominių bei praktinių sumetimų (teisiškai sudėtinga perimti pastatus bei žemę valstybės poreikiams bei perkraustyti savininkus).

Siūloma keisti kai kurių pastatų funkcijas arba joms suteikti naują kokybę – ypač tai aktualu turgaus aikštę supantiems pastatams: būtina atlikti jų renovaciją, suteikti jiems patrauklų estetinį vaizdą bei vystyti juose prestižiškesnes komercines, visuomenines funkcijas. Pastatų fasadai savo kokybe turi atitikti reprezentacinės erdvės, kurią jie supa, užduotus estetinius-architektūrinius kriterijus.